

Sollentuna

**SOLLENTUNA
FÖRFATTNINGSSAMLING**

Sollentuna kommuns regler
vid
aktiviteter för barn och elever på annan
plats än i enhetens ordinarie
verksamhetslokaler

Fastställt av: Utbildningsnämnden
Beslutat: 2023-06-13, § 44
Senast reviderat: -
Ikraft: 2023-06-13
Tillhörighet: Utbildningskontoret
Nästa översyn senast: -
Diarienummer: UN-2023/01112

Sollentuna

Innehållsförteckning

1. Allmän information.....	1
1.1. Förskolans och skolans tillsynsansvar	2
1.2. Egenvård	3
1.3. Antal medföljande vuxna	3
2. Cykling	3
2.1. Allmänt	3
2.2. Cykling på egen hand	3
3. Bad	3
3.1. Allmänt	3
3.2. Utomhusbad	4
3.3. Inomhusbad.....	4
4. Färd i mindre båt/kanot	4
4.1. Allmänt	4
5. Skridskoåkning	5
5.1. Allmänt	5
5.2. På naturis (hav eller insjö)	5
6. Skidåkning.....	5
6.1. Allmänt	5
Elever och personal ska använda hjälm.	5
7. Resor med övernattnig.....	5
7.1. Allmänt	5
8. Lägerskola	5
8.1. Allmänt	5
8.2. Transport.....	6
8.3. Personbil	6
8.4. Förhyrd buss eller minibuss	6
8.5. Tillfällig gemensam färd i abonnerad buss	6
8.6. Tillfällig färd med reguljär trafik	7
9. Försäkringsfrågor	7

1. Allmän information

Aktuella regler gäller för kommunala förskole- och skolverksamheter när aktiviteter bedrivs på annan plats än vid enhetens ordinarie verksamhetslokaler. Reglerna gäller förskola, fritidshem, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola och anpassad gymnasieskola.

En förutsättning för alla aktiviteter är att alla barn/elever ska kunna delta. Skulle alla inte kunna delta får aktiviteten anpassas eller inte genomföras. Vid synnerliga skäl kan undantag medges, exempelvis när en vårdnadshavare inte vill att barn/elev med skyddade personuppgifter reser utanför förskole-/skolenheten.

Alla vårdnadshavare ska i ett tidigt skede av planeringen informeras om resan, tider och färdbeskrivning.

Mobiltelefon ska tas med och dess telefonnummer ska göras känt för personal på skolan.

Viktiga telefonnummer som till exempel 112, skolområdets expedition och vårdnadshavares telefonnummer ska tas med.

Förskole- och skolenhetens ordnings- och trivselregler gäller även vid resor.

Inför varje planerad aktivitet ska regler och anvisningar gås igenom med barnen/eleverna.

Begär de tillstånd som krävs och information om individuella barns/elevs behov och begränsningar (till exempel speciell medicin, allergi, kost, simkunnighet).

Förbandslåda ska medtas. Den ska, förutom förbandsartiklar, bland annat innehålla skyddshandskar och mask för mun mot mun-metoden.

1.1. Förskolans och skolans tillsynsansvar

Av 6 kap. 2 § andra stycket föräldrabalken (1949:381) framgår att barnets vårdnadshavare svarar för att barnet får den tillsyn som behövs med hänsyn till dess ålder, utveckling och övriga omständigheter.

Under den tid ett barn eller en elev befinner sig i förskole- eller skolverksamheten övergår tillsynsansvaret för barn och elever från vårdnadshavaren till huvudmannen för verksamheten (se NJA 1984 s. 764, JO beslut dnr 4162-1991 och 3360-1994). Det är således huvudmannens uppgift att se till barnen under den tid de vistas i verksamheten och att ha rutiner för vad som skall göras för att uppfylla denna skyldighet.

Med tillsynsansvar menas ansvar för varje barn och elev som är mottagen vid förskolans eller skolans enhet. Det innebär att personal rent fysiskt finns i närheten - inom syn- och hörhåll - så att man har en möjlighet att ingripa. Personalens tillsynsansvar motsvarar barns/elevs ålder och mognad och avtar med stigande ålder. Tillsynsansvaret ligger i första hand på rektor för förskola/skolan. Rektor ska se till att personal vet vad som gäller i fråga om tillsynsansvaret.

1.2. Egenvård

Läkemedel, behandlingsplan och kontaktuppgifter till vårdnadshavare ska tas med för de barn som har en egenvårdsplan.

Personal som medföljer vid aktiviteten utanför förskolans/skolans enhet ska vara förberedd på att kunna beskriva för annan person till exempel ambulanspersonal om var förskola/skola befinner sig samt följa akuta instruktioner om olyckan är framme.

1.3. Antal medföljande vuxna

Personalen ska göra en bedömning av antal vuxna som är lämplig i varje enskild aktivitet, i förhållande till barnens/elevernas ålder och mognad, för att säkerställa att en tillräcklig tillsyn och uppsikt över barn/elever kan säkerställas.

2. Cykling

2.1. Allmänt

Cykelhjälm och cykelbelysning ska användas vid alla cykelaktiviteter. Minst två vuxna ska cykla med en barn-/elevgrupp. En av dem ska cykla först och den andre sist för att hålla ihop gruppen och ha god uppsikt.

Cykling i grupp kan förekomma om personalen bedömer att elevgruppen har en mognad att vistas i trafiken, god cykelfärdighet och trafik kunskap. I första hand ska cykelbanor eller mindre trafikerade vägar användas. Ska terrängavsnitt passeras (t ex skogspartier eller liknande) ska cyklarna ledas. Hänsyn ska tas till såväl

2.2. Cykling på egen hand

Elev kan, från och med årskurs 4, själv cykla till en bestämd samlingsplats, dock krävs vårdnadshavares medgivande för elev i årskurs 4 – 6.

3. Bad

3.1. Allmänt

Personalen ska gå igenom anslag och skyltar tillsammans med eleverna inför varje badtillfälle. Personalen ska även noggrant gå igenom badvett och badregler med barnen/eleverna före badutflykten.

Alltid minst två ansvariga som medföljer, minst en, har kompetens och förmåga att genomföra hjärt- och lung räddning (HLR) och grundläggande vattenlivräddning. Samtliga ska vara simkunniga. Bad ska ske samlat så att de vuxna har god uppsikt över barnen/eleverna.

Personalen ska göra en analys av tillsynsbehovet för aktuell barn-/elevgrupp och säkerställa att det finns tillräckligt stort antal medföljande vuxna för att kunna upprätthålla tillsynen och vid behov ingripa. Utifrån elevernas ålder och mognad samt om eleverna är simkunniga eller inte kan antalet medföljande personal minska alternativt öka. Personalen kan ta vägledning av Svenska Livräddningssällskapet rekommendationer som uppger att för bad/simundervisning i pedagogisk verksamhet bör det vara en personal per tre icke simkunniga elever och en personal på fem simkunniga elever. Om det finns badvakt/livräddare kan antalet elever öka, dvs. en personal per åtta elever.

För ytterligare detaljer hänvisas till kursplanens bestämmelser för sim- och livräddningsundervisningen.

3.2. Utomhusbad

Endast välkända badplatser och stränder ska användas.

De vuxna ska uppehålla sig där barn/elever badar - särskilt om det gäller yngre barn - för att snabbt kunna ingripa med livräddande insats vid behov.

Alla barn/elever får inte bada samtidigt utan gruppvis om man inte är tillräckligt många vuxna för att kunna ha tillräcklig uppsikt över samtliga barn.

Fritt badande får inte förekomma. Allt badande ska ske under tillräcklig tillsyn och uppsikt av medföljande vuxna.

3.3. Inomhusbad

Endast välkända sim- och sporthallar ska användas.

De vuxna ska hela tiden uppehålla sig i närheten av bassänger och liknande så att de kan ha tillräcklig tillsyn och uppsikt över de badande barnen/eleverna och snabbt kunna ingripa med livräddande insats vid behov.

Avbrott i badande för att inta förtäring ska göras för alla, både barn och medföljande vuxna, samtidigt. Inte något barn får lämnas kvar för att bada själv eller bara med någon enstaka vuxen.

Barnen/eleverna ska inte tillåtas att på egen hand röra sig eller vistas i andra delar av anläggningen än där gruppen ska vara tillsammans med de vuxna.

4. Färd i mindre båt/kanot

4.1. Allmänt

Flytväst ska bäras av alla vid färd i mindre båt/kanot. Simkunnighet är ett krav.

Vattnet ska vara en lämplig temperatur om aktiviteten ska ske.

5. Skridskoåkning

5.1. Allmänt

Alla elever och personal ska använda hjälm.

5.2. På naturis (hav eller insjö)

Antal medföljande medarbetare per grupp/motsvarande avgörs bl.a. av barns/elevs ålder, mognad och antal.

Kontroll av isens tjocklek och lämplighet för aktiviteten

Avgränsa området där barnen/eleverna får åka.

Samtliga ska medföra isdubbar – medföljande medarbetare ska ta med livlina.

6. Skidåkning

6.1. Allmänt

Elever och personal ska använda hjälm.

7. Resor med övernattnig

7.1. Allmänt

Vid vistelse i lägerskola eller annan aktivitet med övernattnig ska, om det inte är uppenbart obehövt, tillgång till bil finnas (till exempel om akut sjukdom inträffar, hjälp måste hämtas, omedelbar hemtransport av barn/elev måste ske).

Det ska finnas tydlig information och regler inför resan som ska delas med vårdnadshavare och elever.

Utse samordningsansvarig ledare för resan bland medarbetare.

Samordna kontaktinformation mellan elever, vårdnadshavare och medföljande medarbetare.

8. Lägerskola

8.1. Allmänt

Med lägerskola avses en pedagogisk arbetsform som bygger på att en grupp elever arbetar utanför ordinarie skolmiljö i studiesyfte.

Vid vistelse i lägerskola eller annan aktivitet med övernattnig ska tillgång till bil finnas (t ex om akut sjukdom inträffar, hjälp måste hämtas, omedelbar hemtransport av barn/elev måste ske).

Brandskydd och brandredskap ska kontrolleras.

Utrymningsplan och utrymningsövning ska göras snarast efter ankomst.

8.2. Transport

Enligt svensk lag ska alla som åker bil använda bilbälte. Barn under sju år ska dessutom använda särskild skyddsanordning – babyskydd, bilbarnstol, bältesstol/kudde.

Förare ska se till att passagerare som är under 15 år använder bilbälte och eventuell annan skyddsanordning.

8.3. Personbil

Särskild försäkras ska lämnas av vårdnadshavare/personal som använder egen bil för transport av barn/elever vid utfärder.

För småbarn måste bilen vara utrustad med godkänd barnstol eller annan godkänd speciell sittutrustning för småbarn (småbarn får inte sitta själva på bilens säten eller i knät på någon annan åkande).

8.4. Förhyrd buss eller minibuss

Ska transport ske med förhyrda personbilar eller minibussar får detta ske endast om personal eller andra medföljande vuxna har god körvana med den typ av bil/fordon det gäller och dessutom har god trafikvana.

För småbarn måste bilen/minibussen vara utrustad med godkänd barnstol eller annan godkänd speciell sittutrustning för småbarn (småbarn får inte sitta själva på bilens säten eller i knät på någon annan åkande).

Vårdnadshavares tillstånd ska inhämtas om transport ska ske med sådana fordon, se bilaga 2 Tillstånd av vårdnadshavare.

8.5. Tillfällig gemensam färd i abonnerad buss

Sittplats ska finnas till alla barn/elever och vuxna.

Finns säkerhetsbälten ska dessa användas, både av barn/elever och vuxna.

Barn/elever ska om möjligt inte behöva korsa trafikerad väg eller gata vid av- och påstigning.

8.6. Tillfällig färd med reguljär trafik

Barn/elever kan med vårdnadshavares skriftliga medgivande åka enskilt till och/ eller från aktivitetsplatsen.

Om det är möjligt bör man undvika att resa med reguljär buss- eller tågtrafik under högtrafiktid eftersom det då kan vara svårt att ha tillräcklig tillsyn och uppsikt över barnen/eleverna.

9. Försäkringsfrågor

Olycksfallsförsäkringen gäller för skolelever, förskolebarn, ungdomar och andra grupper som är inskriven i verksamhet eller erhåller omsorg i kommunens regi. Detta gäller även där kommunen lämnar bidrag till verksamheten exempelvis till friskolor.

Försäkringsfrågor hänvisas till Stockholmsregionens Försäkrings AB.
<https://www.srfab.net/undersidor/forsakringar.html> (2023-06-16)

